

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇAN

Samsun Milletvekili

2025 yılı Mart ve Nisan aylarında meydana gelen zirai don olayları, başta fındık olmak üzere çok sayıda ürün grubunda ciddi kayıplara yol açmış; Samsun'un birçok ilçesinde üreticiler ağır mağduriyetler yaşamıştır. Ancak Tarım ve Orman İl/İlçe Müdürlüklerince yürütülen hasar tespit çalışmaları sırasında; ürün yoğunluğunun yanlış değerlendirilmesi, rakım verilerindeki çelişkiler, parsel bazlı hatalı kodlamalar, don şiddetinin doğrulanmasında kullanılan metodolojinin tutarsızlığı ve tespit formlarında hesaplama hataları gibi çok sayıda problem tespit edilmiştir.

Özellikle aynı köy, mahalle veya üretim havzası içindeki parsellerin, benzer rakım ve iklim koşullarına sahip olmasına rağmen, hasar oranlarının büyük farklılıklarla raporlanması; üreticiler tarafından ciddi adaletsizliklere ve TARSİM/Doğal Afet desteklerinden yararlanma süreçlerinde mağduriyetlere yol açmaktadır. Samsun'un özellikle yüksek rakımlı ilçelerinde yoğunlaşan şikayetler; hasar tespit uygulamalarının standart bir metodolojiye göre yapılmadığını ve birçok bölgede üreticinin gerçek kaybının tespit edilmediğini göstermektedir. Bu durum, hem üreticileri ekonomik açıdan zor durumda bırakmakta hem de devlet desteklerinin adil dağılımını engellemektedir.

Bu tespit ve değerlendirmelerden hareketle;

- 1- 2025 yılı zirai don olaylarının ardından yürütülen hasar tespit çalışmalarında kullanılan ölçüm kriterleri, rakım eşikleri ve değerlendirme metodolojisi nasıl belirlenmiştir?
- 2- Aynı köy/mikro havza içinde benzer rakım değerlerine sahip parseller arasında yüzde 50'ye varan hasar tespit farklılıklarının sebebi nedir?
- 3- Hasar tespit komisyonlarının hazırladığı raporlarda ortaya çıkan hesaplama hataları, yanlış kodlamalar ve rakım dosyalarındaki çelişkiler hakkında Bakanlığınız tarafından başlatılmış bir inceleme var mıdır?
- 4- Üreticilerden gelen itiraz dilekçelerinin değerlendirilmesinde hangi objektif kriterler kullanılmaktadır? Samsun'da itiraz sonrası düzeltilen hasar tespit oranı kaçtır?
- 5- 2024 don olayına ilişkin Samsun'da gerçek kayıp oranı ile resmî tespitler arasında anlamlı fark olup olmadığı yönünde Bakanlığınızca yapılan bir analiz var mıdır?
- 6- Hasar tespit çalışmalarında ortaya çıkan sorunların tekrar etmemesi için Bakanlığınız, uzaktan algılama, otomatik meteoroloji verisi entegrasyonu, parsel bazlı gerçek zamanlı rakım/doğal afet haritalama gibi modern teknolojiye dayalı yöntemleri kullanmayı planlamakta mıdır?
- 7- Samsun'daki üreticilerin hatalı tespitlerden kaynaklı zararlarının telafisi için ek bir çalışma yapılması Bakanlığınızın gündeminde midir?